

בט"ד, עלון מספר 27 < ענייני עת מלחמה > מר חשון תשפ"ד

פנינים וניצוצי אור המתחדשים ובאים מפיו ומשולחנו של רשכה"ג מרן שר התורה רבינו חיים קניבסקי זצוק"ל

בפצותי שיח

דבר המערכת

עומדים אנו בתקופה קשה לעם ישראל, כאשר ביום שבת קודש-שמחת תורה, נהפך לאבל מחולינו, בהירצחם של למעלה מאלף מאחינו בית ישראל בידי בני עולה, ומנשאנו נשאו ראש, וכבר היה רגיל ושגור בפיו של הרב זיע"א, מאמר חז"ל 'אין פורענות באה לעולם אלא בשביל ישראל', ובודאי כאשר נעשתה כזאת בישראל הרי זה דורש מעמנו חשבון הנפש הדק היטב כל אחד לעצמו, ולב יודע מרת נפשו.

בכל המצבים מעין אלו, דעתו של הרב זצ"ל היתה ברורה כשמש בצהריים: ללמוד וללמוד וללמוד, 'תורה מגנא ומצלא' (סוטה כ"א א'), שהתורה בכוחה להגן מכל פגע רע, ואדרבה רק ההתחזקות בלימוד התורה והתמדתה, יביא את הישועה לעם ישראל, ובודאי שגם מחלק התפילה לא היה הרב מרפה מלעורר כסדר, וישועת ה' כהרף עין.

בגליון זה הבאנו הרבה מדברי הרב בעתות מלחמה, הוראות והנהגות, עובדות ומעשי הוד, גם ממרנא החזו"א ובעל הקה"י זללה"ה, דברים נפלאים אשר הם בגדר צו השעה, כולל דברים נדירים שנשא הרב זצ"ל בעצמו באחד הזמנים.

חלק בלתי נפרד שאופף כל אדם שנחשף לידיעות המסעירות, הוא הדאגה והפחד, ועל כן הבאנו במדור מיוחד את דברי הרב הנוקבים בספרו 'ארחות ישר' ערך 'פחד ודאגה', שם בדברים קצרים בירר הרב היטב, את הצורך למגר כל פחד ודאגה, אם אינם באים כפחד על חטאים ודברים הטעונים תיקון.

יריעה נרחבת עם עובדות מפעימות נפרסת במדור 'שיח מלחמה', המאגד מכתבי, מאמרי והנהגות הרב זצ"ל בעיתות מלחמה, המלמדנו שקיעות בתורה, אמונה ובטחון, כח התורה להגן ולמושיע וזכות תורתו שהגנה על הדור, כשבתוך הדברים הובאה עדותו מפי הכתב של בנו הגר"ש שליט"א המתארת את השקיעות בתורה שלא הבחין בין רעם הפצצה לרעם העננים, וכשראה טנק הדבר רק עורר אותו לדון בדיניו והלכותיו. ואנו, גם אם אין אנו בקיאים בדיני טומאה וטהרה של טנק, וגם אם אנו יודעים להבחין בין קול של יירוט לבין רעם, עדיין נלמד מעט מדרכיו של הרב, על מיעוט העסק במצב לפרטיו, ובמקום זאת נעסוק בתורתנו - אומנתינו, והלואי ונזכה.

אחינו כל בית ישראל הנתונים בצרה ובשביה, העומדים בין בים ובין ביבשה, המקום ירחם עליהם, ויוציאם מצרה לרוחה, ומאפילה לאורה, ומשעבוד לגאולה, השתא בעגלא ובזמן קריב ונאמר אמנו.

המערכת

שיח מלחמה

מכתבי מאמרי והנהגות הרב זצ"ל בעיתות מלחמה

דברים נדירים שאמר הרב זצ"ל בעת מלחמה

בשנת תשע"ו, היה מצב מתוח כאן בארץ הקודש, ובשיעור שמסר הרב זצ"ל ביארציטי של מרן החזו"א בחודש חשון, הוסיף באופן חריג, מילים בודדות על המצב, וכה היו דבריו: **'העצה היחידה להכניע ולהנצל מן הגויים הוא רק בכח עסק התורה כמש"כ בזה"ק בשלח (ג"ח א') לית מילה בעלמא דיתבר חיליהון דעמין גויים בר בשעתא דישראל מתעסקין באורייתא דכל זמן דישראל מתעסקין באורייתא ימינא אתתקף ואתבר חילא ותוקפא דגויים, יה"ר שנזכה למוצאי שביעית בן דוד בא'.**

העיר שמוקפת בדפי גמרא

ידוע ומפורסם מכתבו של הרב זצ"ל, שהתפרסם בשנת תשע"ג, וכה היה לשונו, בכתב יד קדשו: **'בעה"ד' כסלו תשע"ג,** כדאי הוא ר"ש לסמוך עליו

בשעת הדחק (ברכות ט' א') ור"ש ס"ל בספרי עקב ס' ל"ח אין זה קידוש ה' שדברי צדיקים קיימין בחייהו ובטלין לאחר מיתתו (ולא יתכן כן) וא"כ כשהחזון איש זצ"ל אמר שבבני ברק לא יהי' פצצות כמו שהעיד הגה"צ רא"צ טורצין זצ"ל בודאי יתקיים גם היום ואין לפחד כלל, חיים קניבסקי'.

הוראתו זו של הרב זצ"ל היתה שגורה על לשונו שנים ארוכות, בכל המלחמות שהתרחשו בארץ ישראל, הרב עמד על כך, כי הבטחתו של החזו"א חופפת את העיר,

הרב זצ"ל בקריאת תהילים

המשך בעמוד 4

שיחת התלמידים

עדויות מהקודש פנימה, מבאי ביתו ותלמידיו של הרב זצוק"ל

מעשי רב, שביבים, פנינים ועובדות, שנמסרו לעלון 'שיח אמונה'

על ידי תלמידו של הרב זצוק"ל, הגאון רבי **שח צבי רוזנבלט שליט"א,** רבה של העיר בני ברק

"לא זכינו לגעת בדרכיו"

כשעומדים להספיד את רבינו הקדוש זצ"ל תופס אותנו פחד, ונראה כחוצפה לעמוד ולהספיד את רבינו הקדוש שדרכו רחוקה מדרכינו, לא זכינו לגעת בדרכיו, ואין לנו

מושג בו, לא הניח מקרא משנה ברייתא גמרא, את הכל למד, ולא רק למד את כל התורה אלא גם ידע הכל, כמו שכתוב על ר"י בן זכאי [סוטה כח.]. שלא הניח מקרא משנה גמרא הלכות ואגדות דקדוקי תורה וכו'. אמנם חייבים ע"פ הלכה להספיד ולעורר את הציבור ללמוד מדרכיו הגדולים.

אם היו שואלים את רבינו זצ"ל מה להספיד אותו היה אומר -

הגר"ש צ' רוזנבלט בסוכת הרב זצ"ל

המשך בעמוד 2

שיחת התלמידים

לקחת ד' מינים מחדרו, והוא יושב ולומד שם, וכל הרעש וההמולה אינם נוגעים לו, לא נמצא שם בכלל, הוא נמצא עם התורה, רבע שעה חיכיתי

לידו כדי להתייעץ איתו ולא שם לב שאני שם, עד שאמרו לו. פעם באסיפה של רבנים נכנסו לחדר ורבינו המשיך ללמוד עד שיסימו להתארגן, ולא שם לב לכל מה שמסביבו, אחרי רבע שעה התנער ושאל, מה רוצים כאן? אמרו לו את הענין ובקשו ממנו לסגור לו את הגמרא, רבינו ביקש! תנו לי לגמור עד המשנה! בכאלו תחנונים, כמו תינוק שלוקחים לו ממתק, עד המשנה! עד המשנה! קשה להעביר את ההרגשה שהרגשנו מהבקשה שלו תנו לי עד המשנה, כזו תאוה וצימאון לידיעת התורה. ולא רק צימאון לשינון ולימוד שטחי, אלא ללימוד עיוני עם עמקות, זהו תורה לשמה.

הגרש"צ רחובל בשמחת חג בסוכת הרב זצ"ל

פעם הייתי בברית בלדרמן שתוכנה לאחרי מנחה, ורבינו התאחר בכשעה מלהיכנס לברית. אח"כ סיפר לי נאמן ביתו הרב ישעיה אפשטיין את סיבת העיכוב, וכך סיפר, אחרי מנחה אמרתי לרבינו שצריך ללכת לברית, אמר לי 'רק רגע, אני רוצה לעלות הביתה לעיין בירושלמי', ורק אחרי שעיין בערך כשעה הלך לברית, ואפילו שידע שמחכים לו, הוא לא היה מסוגל ללכת לברית בלי לעיין במה שנתעורר לו, זה נקרא לימוד מתוך עמל ויגיעה, וזהו צימאון לתורה. וידוע שכשלא הרגיש טוב, הביאו לו גמ', ומיד הרגיש יותר טוב.

כל מה שזכה זכה מכוח התורה

הברייתא אומרת באבות [ו, א] 'רבי מאיר אומר, כל העוסק בתורה לשמה זוכה לדברים הרבה, ולא עוד אלא שכל העולם כולו כדאי הוא לו,

נקרא ריע, אהוב, אוהב את המקום, אוהב את הבריות, ומלבשתו עונה ויראה, ומכשרתו להיות צדיק חסיד ישר ונאמן,

ומרחקתו מן החטא, ומקרבתו לידי זכות, ונהנין ממנו עצה ותושיה בינה וגבורה' המשנה הזו מתארת את רבינו ר' חיים זצ"ל, הכל היה אצלו, התנא

מאשר כל הנהגה והנהגה שהיה אצל רבינו, כל מה שזכה זכה מכוח התורה.

היה לו ספר שכתב בו פסקי הלכות מהחזו"א, והוא שמר עליו מכל משמר, היה נעול בארון והמפתח היה אצלו בכיס, זכיתי שכמה פעמים הראה לי הלכות משם, פעם הראה לי הלכה מחודשת, ואמר לי, א"א לסמוך על זה למעשה, כי כתבתי את זה אחרי פטירת החזו"א, ולכן אני לא יכול לקחת אחריות על זה, בחייו

של החזו"א לא כתבתי כי לא חשבתי

שהחיים במחיצת החזו"א יגמרו פעם, כי חייו עמו כ"כ בטבעיות, ואחרי הפטירה הרגשתי את החסר של החזו"א, ואז רשמתי את ההלכות שבספר. וכך אנחנו מרגישים עכשיו אחרי פטירת רבינו את החסר שלו, כשהיינו במחיצתו הרגשנו כאיש אל רעהו, והאמת שהוא היה מלאך.

דוגמא לצימאון שלו לתורה, כשנסעו לחו"ל להתפלל בקברי צדיקים, ורבינו שלח פתק עם בקשה, מה הוא כתב שם? שהוא מבקש שיתפללו

עליו 'לדעת את כל התורה כולה', כמה שהוא כבר למד וכמה שהוא ידע הוא שאף ללמוד עוד, הוא חי את הלשמה וחי כל הזמן בשאיפות עם צימאון לדעת את התורה, תנו לי עד המשנה! והצימאון הזה הוא תורה לשמה, ולכן הוא זכה לכל מה שכתוב במשנה, זכה ליכל העולם כולו כדאי הוא לו, כל העולם מפרשים 'כל

הרב זצ"ל בעשיית פרחובל קמיה הגרש"צ רחובל

הדורות הקודמים נבראו בשבילי,

נקרא ריע אהוב, אוהב את המקום, אוהב את הבריות.

ולא שייך לדרוש כן ממפעלים כי הם לא יכולים לבצע את זה. שאלתי אותו האם לוותר? והוא אמר, לא! והגם שבהתחלה יש קשיים אבל אח"כ זה ילך, ולא ויתר על שום דבר הלכתי, על שום הידור, וכך היה שהצלחנו בס"ד להכניס את ההידורים של רבינו זצ"ל.

עוד איתא במשנה 'ונהנין ממנו עצה ותושיה בינה וגבורה', כמה אנשים דברו איתו! מי לא? וכל אחד הרגיש אצלו כבן יחיד.

עוד כתוב במשנה [שם] 'ומגלין לו רזי תורה ונעשה כמעין המתגבר וכנהר שאינו פוסק', רואים את זה בחיבורו העצום דרך אמונה, בעמקות ובהיקף של כל ביאור ההלכה, וכן

בשאר ספריו בהם ניגש לסוגיא בצורה בריאה ובהבנה ברורה.

והנה הגם שנחסרה עכשיו הרבה תורה לשמה בעולם, מ"מ אנחנו לא בדרגה של להיות שקועים בלימוד ולקבל אהבת התורה וצמאון לתורה מיד בדרגה שלו, וגם לא בדרגה של ללמוד עכשיו שבע דפים ליום, כי זה יהיה לימוד שטחי שיגרום לשכחת התורה, אלא השאיפה צריכה להיות, כמו שרבינו זצ"ל אמר לאותו אדם שפעם אמר לו שהפעולה שהרב עשה זה עזרה לזכות הרבים, ואמר לו רבינו, 'אני רוצה ללמוד תורה'. כך אנחנו צריכים לשאוף כל אחד לפי דרגתו שלא להיות עם הארץ, ולהוסיף לעלות בדרגות באהבת התורה, בלימוד התורה, ולהוסיף לימוד בעמל עם שקיעות בתורה ועם הלשמה של התורה, שזה לשם ידיעת התורה, וכן להתחזק ביראת שמים ודקדוק הלכה. גם צריכים להתחזק שלא ללמוד תורה לקיים מצוות ולהתפלל 'במלומדה' כדי לכפר על העונש של הפלא ופלא.

וכמו שבחינו רבינו דיבר רבות על ביאת משיח הוא יהיה מליץ יושר שכבר יבוא משיח במהרה, ובלע המוות לנצח.

ישר כח לספר 'אריד בשיחי' ספר ההספדים על מרן שר התורה זללה"ה

"מה פתאום שיחכו לי"

'ומלבשתו ענוה'. הענווה שלו היתה שם דבר, שאלו את החזו"א האם הסיפורים על הענווה של רעק"א אמתת? אמר לא יודע, אבל לפי הגדלות של בתורה נראה שהסיפורים נכונים. וכך היה אצל רבינו זצ"ל, פעם שאלו אותו האם את 'ה' אלקיכם אמת' אפשר לשמוע רק בסוף ק"ש או גם באמצע ק"ש? והוא אמר, אני חושש שאפשר רק אחרי ק"ש ולא באמצע, ולכן אני אומר א-ל מלך נאמן, וגם ממהר כדי להספיק לסיים לפני

הרב זצוק"ל בביקור חולים בבית הגרש"צ רוזנבלט שליט"א

שהחזן אומר 'ה' אלקיכם אמת! אמרו

לו, הרי מחכים לרב בסוף ק"ש, אמר, מה פתאום שיחכו לי! אפילו לא חשב על אפשרות כזו שמחכים לו. הענווה קשורה לתורה, כמה שיש יותר תורה כך יש יותר ענווה.

עוד כתוב במשנה 'ומלבשתו יראה', היראה זה דקדוק הדין שלו על קלות כבחמורות, לדוגמא, הוא לא רצה להשתמש בגשר שבנו עבורו בצאתו מלדרמן כל זמן שלא היו שם שני פתחים, כי מצווה לצאת בפתח אחר מהפתח שנכנסו בו. בכל הנהגה שכתובה חיפש לנהוג את הלכתחילה ממש, וק"ו בחמורות, בברכת החודש מבקשים 'חיים שתהא בנו אהבת תורה ויראת שמים', ויש לשאול מה פשר הכפילו בבקשה ליראת שמים. ויש לפרש ש'אהבת' הולך גם על יראת שמים, וכאילו כתוב 'חיים שתהיה בנו אהבת יראת שמים', וזה היה רבינו זצ"ל שחיפש את דקדוק ההלכה שבכל דבר מתוך אהבת יראת שמים.

'אני רוצה ללמוד תורה'

שאלתי אותו שאלות מסוימות בכשרות, והוא אמר לעשות הידורים מיוחדים בשחיטה ובעוד דברים, ואנשי המקצוע אמרו שזה לא מעשי

חזון שיח

מתורת מרן החזו"א זללה"ה בעניני מלחמה

יכולת לצבור מותר ליחיד לצאת רק כשברי לו שלא יוכל להועיל ולהציל, ולמעשה אין אדם יודע שמא יוכל להציל, והא דאמרינן חייך קודמין נאמר רק בודאי סכנה, אבל בחשש סכנה אפי' בחשש גדול נאמר כל המקיים בעצמו כן כו' (ב"מ ל"ג א) והרבה תלוי בבטחון של כאו"א (רי"א וולף ז"ל, ומרן נשאל ע"ז בזמן המלחמה בא"י בשנת תש"ח אם ראוי לברוח לאמריקה, ועי' במ"ב סי' תקע"ד סק"ג ובשעה"צ שם).

קונטרס הזכרונות סימן מ"ו סעיף ד', ועיין קריינא דאיגרתא ח"א, מכתב ק"א

אמירת פרק צ"א - 'יושב בסתר' - בשעת מלחמה

בשעת ההפגזות בירושלים בשנת תש"ח, כתב החזו"א בתשובה לאחד שככל הנראה חשש, וכתב לו בזה"ל: **תהא רגיל בשיר של פגעים, יעויין שבועות ט"ו, עכ"ל, והיינו, פרק צ"א בתהילים - 'יושב בסתר' - כמבואר ברש"י שם ד"ה ושיר, ע"ש.**

קובץ אגרות, ח"א, מכתב ר"ד

האם מותר ליחיד לצאת מן הארץ בשעת מלחמה

כתב הרב ברשימותיו בכתי"ק:

יחיד המסוכן בא"י מותר לצאת לחו"ל וכן צבור המסוכנים, אבל כשאין

שיח מלחמה

אתה לא רואה פה טנקים וכו' ואיך לא תפחד, השיב לו זללה"ה כשאני רואה טנק אני מסתפק מה דינו לענין מזוזה ומה דינו לענין קבלת טומאה והתחיל למנות לו את צדדי הספק ע"פ הרמב"ם בסדר טהרה'.

'אתה לא ראוי לשום דבר שבעולם רק לשבת וללמוד'

גם סיפר הגרי"ש שליט"א: 'כשהיה אאמו"ר בערך בן י"ג, היתה מלחמת העולם השניה וכמוכן כל העולם כולו היו שרויים בפחד נורא לא ידעו מה ילד יום ואאמו"ר ואאזמו"ר והחזו"א וכל המשפחה היו פה בא"י בב"ב, ולאחד הדוידים של המשפחה היה רדיו שיכלו להתעדכן מה המצב בעולם, והנה יום אחד אאזמו"ר מרן הקה"י זללה"ה שלח את אאמו"ר זצ"ל לילך אל הדוד ההוא ולשמוע מה נעשה בעולם, וכשחזר שאלו מה שמעת, השיב הנער הקדוש שמעתי שהגרמנים נלחמים עם הרוסים ואחד מהם מתחזק על חיירו ומנצחו, שאלו אביו מי מנצח את מי, השיב לו, את זה אני כבר לא יודע, ענה לו אביו ז"ל אני רואה שאתה לא ראוי לשום דבר שבעולם רק לשבת וללמוד'.

הרב שאל: 'האם זה היה בתוך העירוב או מחוץ לעירוב?'

מעשה נורא, סיפר הגר"ב כהן שליט"א, מתלמידי הרב זצ"ל: 'מעשה שהיה בזמן המלחמה ההיא (המפריז), באחת מלילי שבתות פגע טיל ברח' יונה ברמת גן (הרחוב הראשון בגבול ר"ג-בי"ב), וראו מביתי את האש שנעשתה מהפגיעה של הטיל, ואת האורות של המכבי אש והמשטרה, ואפ"י שמעו את הרמקולים של כוחות הצלה, והיה נראה קרוב מאד לביתי, ובשבת בבוקר התפללתי בגן בלדרמן, ואמרתי להרב שהלילה נפל טיל לא רחוק מביתי, וראו את האש ושמעו את הרמקולים, והיה נשמע ממני כאלו אמרתי שהטיל נפל בב"ב, הרב שאל: 'האם זה היה בתוך העירוב או מחוץ לעירוב?', השבתי שאיני יודע, אבל מדברי הרב יהיה ראייה שהעירוב העירוני כשר, והרי הרב ס"ל שאסור לטלטל בעירוב העירוני, אמר הרב: 'נו, הרי תוס' אומר שיש כמה פסולים בעירוב שהם מדרבנן, וא"כ זה מציל מדאורייתא, לאחמ"כ הלכתי לראות, האם זה בתוך העירוב או מחוץ לעירוב, וראה זה פלא, ראיתי שהעירוב העירוני הוא באמצע רח' ר' יהודה הנשיא, בגין אחד לפני לפני רח' יונה, שם עבר העירוב, ורח' יונה זה הרחוב הראשון מיד לאחר העירוב של ב"ב, ויהי לפלא!'

אגב, באותה העת סיפרו שאחר שנפל הטיל בא מפקד המשטרה למקום נפילת הטיל, והשאלה הראשונה ששאל את פיקודיו, היא: האם כאן זה בני ברק?, שהיה חשוב לו מאד לשמוע שנפל טיל בב"ב, כיון שדברי הרב בקשר לב"ב התפרסם גם בקרב הציבור הרחוק, ורצה המפקד לתפוס את הרב שלא התקיימו דבריו, אבל לא עלתה בידו שלא נפל מדברי איש האלקים דבר'.

אם תלמידי חכמים יוצאים למלחמת מצוה, ותורה מגנא ומצלא

כתב הרב, ז"ל: עין בדרך אמונה שכתבנו שנראה מדברי הרב שאין תלמידי חכמים יוצאין למלחמה והבאנו מגמרא דנדרים מפני מה נענש אברהם אבינו מפני שעשה אנגריא בתלמידי חכמים להוליכן למלחמה, ושם אמרינן 'וירק את חניכיו' שהוריקן בתורה, פרש הר"ן בפרוש ב' שהוריקן מן התורה ועשה בהן אנגריא, ובתנחומא מטות סימן ג' אלף למטה אלף למטה י"ב אלף חלוצי צבא וי"ב אלף לתפלה ובמדרש איתא (איני זוכר כעת מקומו) שדור כשהיה שולח למלחמה היה מושיב כנגדן ללמד תורה שבזכות התורה יצלו, ובמכות י' א' 'עמדות היו רגלינו בשערין ירושלים' מי גלם לרגלינו שעמדו במלחמה שערי ירושלים שהיו עוסקים

ואין לערער אחריה, הרב ראה בכך הבטחה, שתמשיך להתממש, ופעם אף הסביר זאת כך: 'כמו שנאמר בנביא מלכים (ב' ה' י"ז) 'וַיִּתְּפַלֵּל אֱלִישָׁע וַיֹּאמֶר ה' פֶּקֶח-נָא אֶת-עֵינָיו וַיִּקְרָא ה' אֶת-עֵינָיו הַנֶּעֱרָ וַיִּרְא וַהֲנֶה הָקָר מֵלֵא סוּסִים וַרְכָב אִשׁ סְבִיבַת אֱלִישָׁע, כך הדבר הוא בבני ברק, אם היו רואים האנשים כמה דפי גמרא מקיפים את בני ברק, לא היו פוחדים אלא בוטחים בזכות התורה שיש לה'.

מעולם לא שאל מה המצב הבטחוני

כתב בנו של הרב זצ"ל, הגרי"ש שליט"א, בהספדו על הרב והודפס בהקדמת 'דעת נוטה', וזה לשונו: 'כשהיו מלחמות בעולם, הוא מעולם לא התעניין לשאלמה המצבואע"פ שכל העולם חיובי וזכות ואיך שהוא הרגיע ברוח קדשו שלא יקרה כלום בב"ב וכן על כל העולם הוא השיב תשובות קצרות, האם

הרב זצ"ל באמירת תהלים בביתו

ל ה כ נ ס

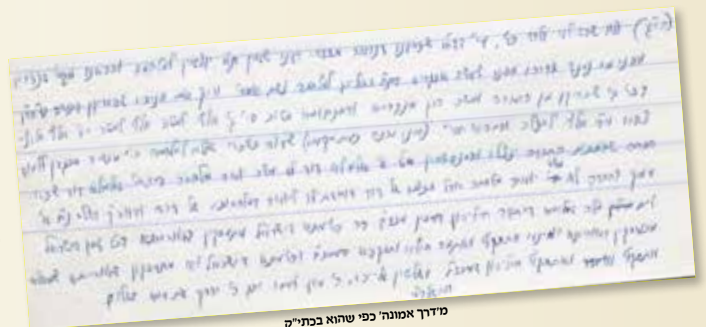
למקלטים וכו', והאם יש מה לדאוג וכו', אבל אליו בעצמו זה לא נגע כלל, אני הקטן הייתי צמוד אליו ומעולם הוא לא שאל אף אחד מה אומרים מה המצב הבטחוני, וכן היה כל ימיו'.

ברך 'שכוחו וגבורתו מלא עולם'

עוד סיפר הגרי"ש שליט"א: 'פעם בעת מלחמה נפלה פצצה בקרבת מקום וכמוכן נשמע קול רעם גדול, ואאמו"ר זללה"ה בירך בשם ומלכות שכוח וגבורתו מלא עולם, כי לא עמד בראשו כלל שהוא עת מלחמה, ואע"פ שהוא כבר היה גדול הדור וכל היום הטרידוהו בשאלות על המלחמה'.

עסק בדין אם טנק חייב במזוזה ומקבל שומאה

עוד העיד הגרי"ש שליט"א: 'כשהוא היה בערך בן ארבעים היתה מלחמה קשה פה בא"י והרחובות היו שוממים מפחד האויב והיו מסתובבים טנקים ברחובות והוא ז"ל לא שינה מסדר יומו כלל, יום אחד פגש אותו ידידו הגאון האדיר ר' ראובן פיין זצ"ל ושאלו וכי

מדין אמונה כפי שהוא בכת"ק

ממעשי ההוד שסיפרה הרבנית ע"ה, על שעות המלחמה הקשות בשנת תש"ח

הרבנית ע"ה סיפרה כך: 'שבזמן מלחמת תש"ח הם גרו בשכונת מאה

הרב צ'ל באמית תהלים בביתו

שערים שהיתה קרובה לערבים, ונפלו שם כל הזמן פצצות (פגזים) יום אחד נפל פגז על הגג עשה חור בתקרה ונפל על מיטת אחותי התינוקת בת כמה חודשים (רבקה ע"ה) ונהרגה מיד'.

'ואחרי זה עברו לגור באופן זמני אצל הסבא ר' אריה לוי שהיה גר רחוק משם בשכונת 'משכנות', ושם נפלו פחות פגזים, וכיון שבזמן המלחמה היה מחסור במזון, היה קיצבה של לחם לכל משפחה לפי מספר הנפשות, ויכלו לקנות את הלחם רק בחנות הנמצאת באיזור שרשום שהם גרים, והיו צריכים להביא את הלחם ממרחק

רב מרח' הנביאים שזה באיזור שכונת מאה שערים שנפלו שם פצצות, עד לשכונת 'משכנות' שם התגורר ר' אריה לוי, והיה פחד ללכת ברחוב ולהתקרב לרח' הנביאים ששם נפלו כל הזמן פגזים'.

והמשיכה הרבנית בסיפורה: 'ואני הייתי הבת הגדולה בבית, ולא הרשיתי לאף אחת לצאת לרחוב ולהסתכן, אלא רק אני הלכתי, והסבא ר'

אריה הלך עמי חלק מהדרך, וכל הדרך היה אומר פרק צ"א שבתהילים 'יושב בסתר עליון', ובאמצע הדרך נכנס לבית החולים 'ביקור חולים' כדי לראות מה קורה שם, ומה הוא יכול לעזור לחולים, וכן לבדוק מי נפטר כדי לדעת להתיר עגונות, ואני המשכתי בדרכי כדי להביא את הלחם הביתה', כך בתוך כדי עשיית חסד, כאשר מזמור התהלים שגור על פיהם, ניצלו מן ההפגזות.

עוד הוסיפה הרבנית ע"ה, וסיפרה על אביה, מרן הגריש"א זיע"א: 'אבא, גם במלחמה היה יושב ולומד כרגיל בבית הכנסת, אבל כשהייתי יוצאת לקנות לחם, דאג מאד, והי' יוצא מידי פעם לשאול אם 'שבע' (כך קרא לי) כבר חזרה בשלום?'

בתורה, ובסנהדרין מ"ט אלמלא דוד לא עשה יואב מלחמה פרש רש"י אלמלא דוד שהיה עוסק בתורה לא עשה יואב מלחמה, אבל זכותו של דוד עומדת לו ליואב במלחמותיו של דוד, ובזוהר הקדוש בשלח ג"ח א' לית מלה בעלמא דיתבר חיליהון דעמין עכו"ם בר בשעתא דישאל מתעסקין באוריתא דכל זמן דישאל דעכו"ם, באוריתא ימינא אתתקף ואתבר חילא ותקפא דעכו"ם, ובשעתא דישאל לא מתעסקין באוריתא שמאלא אתתקף, ואתתקף חיליהון דעכו"ם ושלטין עליהו. ה' עז לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלום.

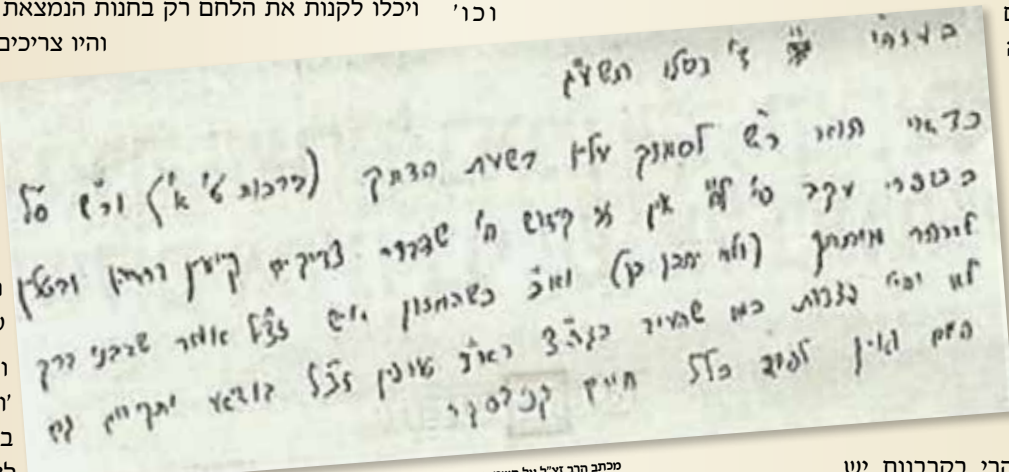
ביאור ההלכה, פי"ג מהלכות שמיטה ויובל הי"ג

רשימות מתלמידו של הרב, הגר"א מן שליט"א

ה' האזינו, ו' תשרי תשס"א. העולם שואל דעת הרב על המצב שהערבים מתפרעים ויש הרוגים? השיב הרב: 'ה' ירחם, מיר זיינען כסדר ביד ה' [אנחנו תמיד ביד ה']'.

ג' נשא, ז' סיון תשס"א. העולם שואל כיצד צריך להיות המבט על המתרחש כיום בארץ ישראל שיש כל כך הרבה אסונות והמצב הוא גורא? השיב הרב: 'אלו בכלל חבלי משיח' ושוב שאלנו, מה לומר לציבור, והרב השיב: 'חשבו שבארץ ישראל כבר הגיעו למקום הנכון ללא כל סכנה ופחד, והקב"ה רוצה לעורר אותנו שלא נהיה בטוחים, ונעשה תשובה, כל הנעשה הוא לעורר בתשובה להיטיב דרכיו, ושוב שאלנו? באיזה פרט עלינו לשוב בתשובה? והשיב: 'צריך לדעת במה פרוץ ובוז לתקן'.

אדר א' תשס"ג. שאלתיו מה לומר לאנשי ארה"ב לחיזוק בעת מצב של מלחמה כאן? והשיב: 'שיתחזקו בתפילה'. והוסיף הרב: 'איזו תפילה, הנה בגמ' ברכות ט"ב אמר ר' אלעזר גדולה תפילה יותר ממעשים וכו' וכו' ואמרו גדולה תפלה יותר מן הקרבנות וכו' וכו' ושאלוהי לראות פוסקים תפלה דרבנו, ואם זה כל כך גדול יותר

מכתב הרב צ'ל על השמירה בבני ברק

מהקרבנות, הרי בקרבנות יש

כמה וכמה עשין, ולמה בתפלה אין מצוות עשה? אלא תפלה צריך שיתפלל כי הוא מרגיש שהוא מתפלל לה, אבל אם מתפלל כי נתחייב במצוה להתפלל כמו קרבן - חסר בתפילה, תפילה דארץ זאך דאוונען זהו עיקר מהותה של תפילה' ע"כ דברי הרב.

טבת תשס"ט. מה מבקש ה' מעמנו בעת מלחמה הזאת? הרב השיב: 'המלחמה היא להזכיר לנו שאין טבע ושהכל רבש'ע ולא כוחי ועוצם ידי ותפקידנו הוא להתפלל'

כל משאלותיך, פרשת בראשית, עמ"ט ו"ז ואילך

תהילים בשבת כשעת מלחמה

בשבת מלחמת יוה"כ שאלו את מו"ר (שליט"א) [זצוק"ל] אם לומר תהילים בצבור ואמר מו"ר שאפשר לומר ואמרו בליל שב"ק וכמדומה לי שגם בבוקר אמרו וכן בליל שמחת תורה במלחמה זו באתי עם מו"ר לביהמ"ד לדרמן ואמרו תהילים ושאלני מה אומרים ועניתי לו תהילים ושאלני איזה פרק והצטרף.

ארחות רבינו

בספ"ג דר"ה והיה כאשר ירים משה ידו וגבר ישראל וכי ידיו של משה עושות מלחמה כו' אלא לומר לך כל זמן שהיו ישראל מסתכלים כלפי מעלה כו' היו מתגברין "כאשר ירים משה ידו וגבר ישראל" (עם ששה התבות) בגימ' "כל זמן שיהיו ישראל מסתכלים כלפי מעלה" (אז וגבר ישראל) ברכת פרץ, פרפראות, בשלח

מו"ר אמר אם מתפללים ולומדים טוב

לא צריכים לרדת למקלט

סיפר בני ש"ז, בעת האזעקה ביוה"כ מו"ר התפלל בביהכ"נ לדרמן אמרו למו"ר שיש אזעקה אמר שיתפללו טוב וירבו ללמוד ולא יקרה שום דבר ולא צריך ללכת למקלט.

כמה פרשים בענין אמירת תהילים של מו"ר

עם הצבור לאחר התפילה

התפללתי שחרית עם מו"ר ב"ב תשרי תשל"ד ולא הורה לומר תהילים אחר התפילה אמנם אמרו לי המתפללים שבמנחה ובמעריב אמר רח"ק ממעמקים ועוד תהילים לאחר התפילה וגם מו"ר השתתף ואמר למחרת התפללתי ערבית במנין של מו"ר ואמר לרח"ק שה' חזן לומר תהילים אחר התפילה ואמרו מזמור ק"ל קמ"ב ואח"כ אחינו בית ישראל וכו'.

שיח היראה

מתוך ספר "אורחות יושר" להרב זצוק"ל

וגורם לכל מיני מחלות רחמנא ליצלן, כמו שכתוב בסנהדרין (ק' ב) לא תיעול דויה (דאגה) בלבך דגברי גבורין קטל דויה.

פחד ודאגה ממלחמות וכדומה - בא ממיעוּש אמונה

וכל זה בא ממיעוּש אמונה שאם היה מאמין באמונה שלמה שהכל בא מהקב"ה ואין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא אם כן מכריזין עליו מלמעלה אם כן מה לו לפחד אם חס ושלוּם נגזר עליו, אין חכמה ואין תבונה לנגד ה', ואם לא נגזר אין לו מה להתיירא, ואנחנו תמיד כל רגע ביד ה', בין בזמן מלחמה ובין בזמן שלום, והרבה דרכים למקום, ואין לפחד רק מהקב"ה, ולפחד שמא יעבור על אחד מהעברות חס ושלוּם או לא יקיים המצות, וחושן מזה אין לפחד כלום.

יש ענין של השתדלות, אך אין מקום לפחד ודאגה

ואע"ג דמצינו שצריך זהירות כמ"ש (בבא קמא ס' ב) דבר בעיר כנס רגליך רעב בעיר פזר רגליך זהו מדין השתדלות בכל דבר מה שאפשר אבל הפחדים והדאגות אין להם מקום, ובסנהדרין (ק' ב) אמרו כל ימי עני רעים זה שדעתו קצרה (פירש"י משים ללבו כו' דואג על כל מה שעתידי ללבו עליו) וטוב לב משתה תמיד זה שדעתו רחבה (פירש"י ואינו משים ללבו דאגה כ"כ), ואין לדאוג רק על התורה ומצוות כנ"ל הוא בד"ת כתיב, ויש להתפלל להקב"ה שיהא הכל טוב ולא יותר, ושבחו חז"ל (תענית כ"ב א) לאנשים ששמחים תמיד ומשמחים אחרים ואמרו שהם בני עולם הבא.

ארחות יושר ערך פחד ודאגה

הפחד צריך להיות מחסאים

יש אנשים שמפחדים תמיד ומתייראים מכל מיני פורענויות כגון ממחלות וממלחמות ומאנשים רעים וכו' והם כל ימיהם בפחדים ורעדות ודאגות מכל מיני דברים שמא יהיה כך ושמא כך ויש שמרוב פחדים מתייראין לנסוע למקום אחר ויש שמתיראים לצאת מביתם רחמנא ליצלן, וזו הנהגה מאד לא טובה כמ"ש בברכות (ס' א) הווא תלמידא דהוה אזיל בתריה דר' ישמעאל בר' יוסי בשוקא דציון חזייה דקא מפחיד אמר ליה חטאה את דכתיב פחדו בציון חטאים, אמר ליה והכתיב אשרי אדם מפחד תמיד, הווא בדברי תורה כתיב (פירש"י אשרי אדם מפחד תמיד שמא תשתכח ממנו שמתוך כך הוא מחזיר לשונות תמיד), יהודא בר נתן הוה שקיל ואזיל בתריה דרב המנונא אתנח אמר ליה יסורים בעי ההוא גברא לאתווי אנפשיה דכתיב כי פחד פחדתי ויאיתיני ואשר יגורתי יבא לי, והא כתיב אשרי אדם מפחד תמיד, הווא בדברי תורה כתיב, ואמרו (זוהר הקדוש בראשית דף ר"ב) וכל מאן דאית חובין בידיו דחיל תדיר כמאן דאמר ופחדת לילה ויומם, ואמרו (שיר השירים רבה פ"ג ס' י"ד) עד שלא יחטא אדם נותנין לו אימה ויראה והבריות מתפחדין ממנו, כיון שהוא חוטא נותנין עליו אימה ויראה ומתפחד הוא מאחרים.

כל המקבל עליו עול תורה, מסירין ממנו כל מיני

הרהורים ופחדים

ואמרו (אבות דרבי נתן רפ"ט) ר' חנינא סגן הכהנים אומר כל שאינו נותן דברי תורה על לבו נותנין לו הרהורי חרב הרהורי רעב הרהורי שטות הרהורי עול בשר ודם, וכל הנותן דברי תורה על לבו מבטלין ממנו הרהורי חרב הרהורי רעב הרהורי שטות הרהורי עול בשר ודם, וגם הדאגות מזיק לגוף

מדברי גאב"ד רמת אלחנן מרן הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א שליבן מפי גיסו הרב זצ"ל

חלילה תפרוץ דליקה וכל הממון שחסכתי במשך שנות חיי יישרף, ולא אוכל להתקיים בעולם, ולוותר על תפילת השבת וקריאת התורה זה לא שייך מבחינתי, ומשכך החלטתי לקחת עמי את הכסף לבית הכנסת, וכעת התעוררה השאלה, האם מותר להמשיך ליתן ליהודי לעלות לתורה בשבת או שמא אין ליתן לו עלייה?

תשובה. הצעתי את השאלה לפני גיסי מרן הגר"ח קניבסקי (שליט"א) [זצוק"ל] והשיב לי: 'אם הוא סבור שהכסף עבורו פיקוח נפש ודוחה איסור מוקצה יש לתת לו לעלות לתורה, וכמובן שאין בזה שום היתר לכתחילה, ודבר זה אסור, וכל ההיתר להעלותו לתורה, זהו בגלל שנחשב אנוס, ואינו עובר בשאט נפש. נערך מתוך חשוקי חמד נדרים ל"א, וע"ש עוד

תורה מגנא ומצלא

מרן הגר"י זילברשטיין שליט"א סח בפני הרב זצ"ל ציטוט מספר בסערת אש על מרן הרב שך זצ"ל שבשנת תרע"ו היתה שריפה גדולה בסלוצק ורץ באישון ליל לכבות השריפה יחד עם התושבים, ועצרו בחור ושאלו קושיא על תוס', ונעצר להשיב לו, ודברו כמה דקות ע"ד התוס', ודן מרן שליט"א קמיה גיסו מרן הגר"ח ק (שליט"א) [זצוק"ל] דהא הוי פיקוח נפש ממש, והשיבו הרב ד'לתורה מותר, **דתורה מגנא ומצלא, וידע הרב שך שע"י התורה יהיה נס והצלה.**

קונטרס חמדת חיים, ענייני סכנה ורפואה, אות קמ"ד

הגיע לבית הכנסת יחד עם כספו, האם יש לדונו כאנוס, משום שאצלו זה פיקוח נפש

שאלה. בימי המלחמה בשנת תשע"ד באחד היישובים שסבל מהרבה אזעקות, הבחינו המתפללים שאחד ממתפללי בית הכנסת הקבועים, החל להגיע לבית הכנסת כשבחיקו תיק שחור מעור בימי חול ובשבת קודש, המתפללים הסתקרנו לשם מה נושא עמו את התיק השחור וכאשר העזו

לשאול אותו מה יש לך בתיק? האיש השיב בשתי מילים בלבד: 'פיקוח נפש', כולם חשבו שמניח שם גולות נגד מיחושי לב או מכשיר החיאה וכדומה, אך אחד המתפללים הצליח להציץ בדרך כלשהי לתוככי התיק מבלי שבעליו ישים לב וגילה לתדהמתו שבתיק מונחים המון שטרות של דולרים, ויש לציין שיהודי זה מגיע עם התיק גם לשיעורי התורה בשבת וגם לאחר שהרב דרש על כך

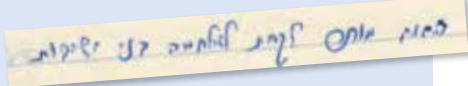
ואמר באופן ברור שכסף הוא מוקצה גמור בשבת, ואסור לטלטלו, האיש ממשיך להגיע בשבת כשתיק הכסף בידו, מאוחר יותר החליט רב בית הכנסת לגשת ולשוחח עמו על העניין, והתברר שהוא נושא עמו בתיקו את כל כספו, מדובר בלא מעט כסף, האיש שדר לבדו בביתו הסביר: 'מסיבות שונות איני יכול להפקיד את הכסף בבנק, ובעת שכזו שגשגים לעברנו טילים רבים אני ירא מאוד להניחו בביתי ללא שמירה קפדנית, שמא

ניתן להאזין לשאלות אקטואליות קצרות מתורת גאב"ד רמת אלחנן שליט"א שליבן מפי גיסו הרב זצ"ל, בקו 04-3760582

לחידודי

במבחנים שערך הרב לבנו הגר"ש שליט"א, שאלו באחד מן המסכתות, את השאלה הבאה: **האם מותר לקחת למלחמה בני ישיבות?**, התשובה נכתבה ע"י בנו מגמרא מפורשת.

הגמרא עליה השאלה מכוונת מופיעה בגליון זה

ברכת מזלא טבא

לידידנו עוז הנעלה והנפלא במידותיו התרומיות ידיד נאמן של מכוננו ומפעלנו אשר זכה לקרבתו של מרן זיע"א בחיי חייתו

הבה"ה בן ציון הוטגנברג הי"ו

ולחוריו הנכבדים שליט"א

לדגל בואו בברית האידוסיין בשעטו"מ

עב"ג בת ידידנו הרב מרדכי קרויזר שליט"א

יברכם השי"ת ממקור הברכות

לזכות לבנות בית נאמן בישראל

על אדני התורה והיראה

זכות הרב זצוק"ל תעמוד לימינם כל הימים

כעתידת

מכון 'שיח אמונה'

ביום השנה להסתלקותו של מרן **ה'חזון איש'**

זיע"א, יתקיים שיעור לעילוי נשמתו,

ביום שני ט"ו חשוון תענית בה"ב,

לאחר תפילת ותיקין, במנין שבבית הרב זצוק"ל,

ע"י הגר"י"ש קניבסקי שליט"א

כמנהג אביו הרב זצוק"ל

בני העלייה לומדי 'שיח התורה' התכנסו בסוכתו של הרב זצוק"ל לסיום חצי הש"ס בסדר הלימוד של 8 דף גמרא בכל יום בשילוב שמחת המועד

מעמד נעלה של כבוד התורה, לרגל סיום לימוד חצי הש"ס במחזור השני, במסלול "כדרכו - 8 דף ליום", במפעלי התורה התורה" שנוסדו לעילוי

נ ש מ ת ו

ולהמשך דרכו בקודש של רבינו שמריהו יוסף חיים ב"ר יעקב ישראל זצ"ל קניבסקי, התקיים ביום רביעי של חול המועד סוכות, בבית הרב זצ"ל, במעמד בנו

המעמד התקיים בראשות מרן ראש הישיבה הגרבי"ד פוברסקי שליט"א שנשא את המשא המרכזי במעלת המסיימים

את סיום המסכתות מחצי הש"ס במחזור השני ואמירת קדיש דרבנן קיים בנו של הרב זצ"ל הגאון רבי יצחק שאול קניבסקי שליט"א

דברי הערכה לבני העלייה לומדי 'שיח התורה' נשאו הגר"פ ברמן שליט"א מראשי ישיבת פוניבז', הגרבי"ד דיסקין שליט"א מראשי ישיבת 'ארחות תורה', חדב"נ הגר"ז ברוורמן שליט"א ראש ישיבת 'דרך אמונה' וחדב"נ הגר"ד אפשטיין שליט"א מראשי ישיבת 'תורה בתפארתה',

ודברי חיזוק במעלתם של בני העלייה שזכו לזכות בקנין התורה של הרב זצוק"ל נשא נכדו ומקורבו של מרן, הגאון רבי גדליה הוניסברג שליט"א

חיזוקים מיוחד ב'שיח התורה' לזמן המלחמה ללימוד הלכות שבת מידי יום וכרצונו של הרב זצ"ל כפי שמעיד גיסו מרן הגר"י זילברשטיין שליט"א, ולציבור הנשים לאמירת פרקי תהלים

במעמד השתתפו בני העלייה מכל רחבי ארץ הקודש שזכו ללמוד ולסיים את המסכתות משלושת הסדרים הראשונים של הש"ס, וזכו להמשיך בדרכו של הרב זצוק"ל בלימוד חובות אלו. את סיום סדר נשים וחצי הש"ס ואמירת קדיש דרבנן קיים בנו של הרב זצ"ל הגאון רבי יצחק שאול קניבסקי שליט"א.

המעמד התקיים בראשות מרן ראש הישיבה הגרב"ד פוברסקי שליט"א שנשא את המשא המרכזי במעלת המסיימים, כשבנוסף נשאו משאות חיזוק ע"י הגר"ח פ ברמן שליט"א מראשי ישיבת פוניבז', הגרב"ד דיסקין שליט"א מראשי ישיבת 'ארחות תורה', חדב"ג הגר"ז ברוורמן שליט"א ראש ישיבת 'דרך אמונה', וחדב"ג הגר"ד אפשטיין שליט"א מראשי ישיבת 'תורה בתפארתה', כשדברי חיזוק במעלתם של בני העלייה

שזכו לזכות בקנין התורה של הרב זצוק"ל נשא נכדו ומקורבו של הרב זצ"ל, הגאון רבי גדליה הוניסברג שליט"א.

דברי הערכה לבני העלייה לומדי 'שיח התורה' נשמעו מפי נכדו ומקורבו

של הרב זצ"ל, הרה"ג רבי יעקב ישראל קניבסקי שליט"א, ובנוסף, בהוראת נשיא 'שיח התורה' הגרי"ש קניבסקי שליט"א, הוכרז על יסוד ופתיחת מסלול חדש ללימוד ומבחנים 'זקדוקי רש"י' בעיון בדברי הרש"י

מלבד המסלולים הקיימים של גמרא רש"י ושל תוספות. המסלול נפתח מיידית החל מתחילת

'שיח התורה'.

בסיום המעמד התברכו הלומדים על ידי הגאון רבי יצחק שאול קניבסקי שליט"א בברכה והצלחה וברכת המועדות, ושיראו סייעתא דשמיא בעמלם להצליח לעמוד בדרך הלימוד הנשגבה הזו.

כהוקרה והערכה לרגל המועד ולכבוד סיום חצי הש"ס קבלו הלומדים והמסיימים, שי מיוחד מאת מכון 'שיח אמונה', כן התקיימה במקום חלוקת מילגות לזוכים בעשרות ההגרלות המתקיימות מידי שבוע על ידי 'שיח התורה'.

הדי הערכה והתפעלות נשמעים בעולם התורה לכבודה של תורה, בגודל מעלת בני העלייה, כשב'שיח התורה' קוראים לקהל חובשי בתי המדרשות, להצטרף ללגיונו של מלך, במסלול 'בדרכו' ההולך לפני המחנה, או לכלל מסלולי הלימוד של 'שיח התורה'. ההצטרפות בטלפון 03-308-5000, או בעמדות 'נדרים פלוס'.

יצויין, כי שמות הזוכים ב-98 ההגרלות השבועיות, מתפרסמים מידי שבוע בטלמסר של 'שיח אמונה' ובעמדות 'נדרים פלוס' כשהזכיות מחולקות בבית הרב זצ"ל ובמוקדים מיוחדים ברחבי הארץ.

שמות הזוכים בהגרלות 'שיח התורה'

מתפרסמים מידי שבוע
בעמדות 'נדרים פלוס'

← ניתן לקבל את הזכיות בבית מרן זצוק"ל →

מהנעשה והמתחדש בעניני דיומא

לרגל מצב המלחמה והאסונות הקשים בארץ הקודש, חיוזק והתעוררות רבה להצטרף למסלול ללימוד הלכות שבת במסגרת 'שיח התורה', המתקיים בהספק של עמוד ליום כדי לסיים בשנה אחת את כל הלכות שבת, וכפי שכתב במכתבו במיוחד, גיסו של הרב זצ"ל, מרן הגר"י זילברשטיין שליט"א: "אבקש מאחי היקרים, שכל אחד ואחד ילמד בכל יום שתי הלכות מהלכות שבת הלכה למעשה". ובדברים שנשא במוצאי שמחת תורה, העיד מרן הגר"י שליט"א, בשם גיסו הרב זצ"ל על השמירה שזוכים לה בזכות השבת.

כמו כן, לרגל מצב המלחמה והאסונות הקשים בארץ הקודש, חיוזק מיוחד עבור ציבור הנשים, כשניתן להצטרף למסלול 'כהנהגתו' לאישור אמירת 'פרקי תהילים בכל יום, או לאישור תפילה של ג' התפילות, המזכים את המשתתפות בכניסה להגרות המיוחדות.

ההצטרפות למסלול ללימוד הלכות שבת, ולציבור הנשים לאמירת התהילים ולחיזוקי 'כהנהגתו' בטלפון 03-308-5000, או בעמדות 'נדרים פלוס'.

החל מתחילת חומש בראשית, הוכרז ב'שיח התורה' על הוספת מסלולים לימוד חדשים במסגרת 'מתורתו' לימוד בתורת הרב זצוק"ל. כשהחל מהשבוע נפתחו מסלולי לימוד יומיים בספר 'שקל הקודש' בשתי מסלולים, וכן מסלולים יומיים בספר 'דעת נוטה' על חומש בראשית, להשיב טובה להרב זצ"ל בלימוד מספריו ותורתו.

ההצטרפות למסלול החדשים, בטלפון 03-308-5000, או בעמדות 'נדרים פלוס', בתוך מדור 'מתורתו'.

שמחה רבה בהיכלי התורה עם הופעתו בימים אלו של המהדורה החדשה והמתוקנת 'ארחות לחיים להרא"ש' עם ביאור מרן זיע"א 'השם ארחותיו', וכן מהדורה חדשה של ספר 'דעת נוטה' חלק א', על הלכות השכמת הבוקר, לבישת הבגדים, הנהגת בית הכנסת, נשילת ידים, שחרית, קריאת שמע ותפלה. ניתן להשיג את הספרים בחנויות הספרים המובחרות, או בבית מרן זצוק"ל.

דבר בעתו מזה טוב

לאחר שאזל לאחרונה, הופיע מחדש הספר

דעת נוטה

בראשית - ג' חלקים

תשובות רבינו

מרן הגר"ח קניבסקי זצוקללה"ה

מחומש בראשית

נלקט מתוך עשרות אלפי תשובות

שהשיב בכתב ידו

ונפו על ידו ב"ג נפה

בתוספת מקורות וביאורים

בעריכת תלמידי חכמים מופלגים רבני 'שיח אמונה'

בראשות בנו הגר"ש קניבסקי שליט"א

להשיג בבית מרן זצוק"ל או בחנויות הספרים המובחרות

לכמויות < מכון שיח אמונה 03-30-777-00

מראות הוד משולחנו של הרב זצוק"ל בימים אלו

הרב מאיר ידיד שליט"א רב קהילת דיל בארה"ב הגיע לבית הרב זצ"ל עם בני קהילתו כדי להתברך מבנו הגר"ש קניבסקי שליט"א

בשיעור הירושלמי הנמסר לע"נ הרב זצ"ל מידי יום בצהריים בבית המדרש 'לדרמן' ע"י בנו הגר"ש שליט"א, זכו לסיים את מסכת עירובין מהירושלמי, ולפתוח בלימוד מסכת פסחים

בכתיבת אותיות לספר התורה שנכתב ע"י הרב משה פורר הי"ו מארה"ב

בקבלת ובדיקת לולבים קודם לחג הסוכות תשפ"ד

זכורת התורה בעלון

לעילוי נשמתו של

ידידנו הנעלה איש החסד שהיטיב עם כל רואיו

רבי עוֹדֵד דוֹד גְּרוֹאֹכֵר ז"ל

נלב"ע כ"ו אלול תשפ"ג

כוס תנחומים

למשפחה הרוממה ובפרט לידידנו הנעלה ורב הפעלים

איש אשר רוח בו, העומד לימין מכונינו

שזכה לקרבתו הגדולה של הרב זצ"ל

הרב ישעיהו יחיאל מאיר גרואכר הי"ו

שזכות התורה והחסד תעמוד לימינם

שלא יוסיפו לדאבה עוד

